

Räddningstjänsten
Förebyggande enheten
Pär Liljekvist, Stf
Räddningschef
Telefon: 0370-37 79 02 (direkt)

2014-01-07

Olycksförloppsutvärdering

Bakgrund

Lagstiftning

Enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor kap 3 § 10 ska kommunen ”se till att olyckan undersöks för att i skäligen omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts”.

Uppdrag och avgränsning

Undertecknad har fått i uppdrag av räddningschefen för räddningstjänsten Gislaved - Gnosjö att utvärdera olycksförloppet i samband med en brand på ett äldreboende i Broaryd, Gislaveds kommun onsdagen den 18 december 2013. Då brandorsaken är känd och att det inte var någon komplicerad räddningstjänstinsats koncentreras utvärderingen på de byggnadstekniska och organisatoriska förutsättningarna vid händelsen.

Metod

Undersökningen bygger på intervju med berörd personal dels på äldreboendet och dels på räddningstjänsten Gislaved - Gnosjö. Den bygger även på SOSAlarms utlarmningsrapport samt insatsrapport från räddningstjänsten Gislaved – Gnosjö (rapportnummer 2013008521).

Undersökningen utförd av

Pär Liljekvist, Räddningstjänsten Värnamo

Upplysningar om objektet

Branden inträffade i en 1-plans sidobyggnad tillhörande ett äldreboende. Sidobyggnaden är byggd mitten av 1980-talet. I samband med byggnationen installerades ett fulltäckande automatiskt brandlarm. Under tidigt 2000-tal installerades även fulltäckande sprinkler. I den aktuella bostaden finns väggmonterad sprinkler.

Det automatiska brandlarmet är vidarekopplat till räddningstjänsten Gislaved – Gnosjö via SOSAlarm. Brandlarmet är dessutom kopplat till det trygghetslarm

BESÖKSADRESS

Lundbyvägen 1

POSTADRESSLundbyvägen 1, 331 53
Värnamo**TELEFON**

0370-37 79 00

ORG NR

212000-0555

E-POST

raddning@varnamo.se

WEBBPLATS

www.varnamo.se

TELEFAX

0370-37 79 31

BANKGIRO

141-7195

som finns i byggnaden så att personalen får besked i sin telefon om att brandlarmet löst ut och i kod var larmet löst.

I den aktuella byggnadsdelen finns bostäder för ett tio-tal äldre personer med mer eller mindre begränsad handlingsförmåga att själva agera (såsom bland annat rädda, larma, släcka och utrymma) i samband med en brand.

Bostäderna är avskiljda brandtekniskt från varandra i brandklass EI60, vilket innebär att en brand inte ska kunna sprida sig utanför lägenheten inom 60 minuter.

Vid den aktuella tidpunkten arbetade fyra personal i byggnaden. Dessa fyra var ordinarie personal och har med regelbundenhet genomgått kommunens brandutbildning. Därutöver har man även på äldreboendet övat i de lokala förhållandena.

Olycksförlopp

Branden startar genom att en äldre person tänder eld i sin madrass (av Latex) i sängen med hjälp av så kallade braständstickor. I efterhand får personalen reda på att personen sagt någon dag tidigare att ”det börjar bli kallt i bostaden, så denne ska ”tända i spisen”.

På grund av rökutvecklingen utlöser det automatiska brandlarmet.

Personalen som får larmet konstaterar, utan att behöva ta sig till brandlarmcentralen, vilken bostad larmet gäller. När personalen kommer in i bostaden är det rökigt där och det brinner med cirka en halv meter höga lågor i sängen och nedanför sängen. Personen ligger till viss del i branden på golvet. Två av personalen drar ut person från branden och påbörjar kylning av brännskadorna. Den tredje av personalen har under tiden hämtat en brandfilt och släcker branden. Den fjärde av personalen har dragit ut brandslangen, som inte behöver användas.

Personalen beskriver att i och med att de är ordinarie personal och väl förtrogna med varandra och lokaliteterna behöver de inte kommunicera med varandra inledningsvis, utan räddningsarbetet ”flyter på” utan ordergivning eller liknande.

När räddningstjänsten anländer är branden släckt och personen omhändertagen.

Räddningstjänstens insats blev att säkerställa att branden var släckt, ventilera ut röken samt hjälpa personalen med omhändertagande av drabbade personer. Personen förs till sjukhus med brännskador på benen. Tre i personalen uppsöker sjukvård med anledning av att de andats in rök.

Sprinklern löser inte under brandförloppet, troligtvis dels tack vare personalens snabba insats och dels för att sprinklern är väggmonterad. En väggmonterad sprinkler är placerad cirka 15 – 20 centimeter ner från taket, vilket innebär en senare utlösning jämfört med takmontering. Hade däremot personalens insats fördröjts någon/några minuter, så hade sprinklern med all sannolikhet löst ut och då förhindrat vidare spridning av branden.

Utvärdering/slutsatser

Genom att ett flertal så kallade lyckliga omständigheter samverkat minimerades konsekvenserna av branden. Man ska dock ha i åtanke att ett flertal av dessa lyckliga omständigheter inte är slumpmässiga, utan resultat av ett genomtänkt brandskyddsarbete:

1. Personalen hade genomgått regelbunden central brandskyddsutbildning.
2. Personalen har på arbetsplatsträffar haft genomgångar kring brandskyddet lokalt. Exempel härpå är kunskap om brandredskap, brandlarmet, utrymningsvägar och rutiner vid brand.
3. Byggnaden är försedd med både sprinkler och automatiskt brandlarm, som är vidarekopplat till räddningstjänsten.
4. Brandlarmet är sammankopplat med verksamhetens trygghetslarm.
5. Byggnaden är uppförd med god brandteknisk klass.

Utöver ovanstående genomtänkta omständigheter bidrog följande omständigheter till att konsekvenserna minimerades:

1. De fyra i personalen som arbetade detta pass vara samtliga ordinarie, erfarna vårdpersonal.
2. Tidpunkten för branden var sådan att de flesta äldre var i sina bostäder och därigenom kunde personalen inledningsvis koncentrera sig på räddningsarbetet.

Omständigheter som skulle kunna förhindrat händelsen:

1. Ifrågasätta om demenssjuka ska ha tillgång till tändstickor. På boendet finns det batteridrivna blockljus. Se nedanstående bild.

Åtgärder

Rapport tillsänds Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, räddningstjänsten Gislaved – Gnosjö, räddningstjänsten Värnamo kommun

Pär Liljekvist
Brandutredare

Bildbilaga

Sängen där branden startade

Vägg monterad sprinker

Batteridrivet LED-blockljus. Bilden är tagen från <http://www.clasohlson.se>